

PREŠPORSKÝ podnikateľ

Mesačník Bratislavskej regionálnej komory SOPK

Číslo 1 / Ročník VII. • Január 2014

Predvianočný klub podnikateľov BRK SOPK sa niesol v znamení Rely Dakar. Na úvod si prítomní pozreli krátke video o slovenskej účasti na tomto atraktívnom motoristickom podujatí. Bližšie sa dočítate na 4. strane.

Prioritu mali dopravné projekty

Máme za sebou ďalší rok a čas na bilancovanie. Na to, aký bol z hľadiska Bratislavy, sme sa spýtali primátora mesta **Milana Ftáčnika**.

? Aký bol rok 2013 a čo sa podarilo a čo nepodarilo splniť z Vašich plánov?

Povedal by som, že pozitívny a z hľadiska budúcnosti Bratislavy do istej miery aj prelomový. Popri zodpovednom nakladaní s mestskými financiami a ďalšom znížení zadlženosti mesta sa nám po dvoch rokoch príprav podarilo rozbehnúť realizáciu viacerých, najmä dopravných projektov, ktoré sú spolufinancované z prostriedkov Európskej únie. Rok 2013 bol rokom spustenia rekonštrukcie Starého mosta a budovania koľajovej trate do Petržalky. Úspešne sa uzavreli súťaže na nákup nových trolejbusov a električiek pre Dopravný podnik. To bude reálna podpora verejnej dopravy. Mesto ďalej zrealizovalo 12 projektov rozširovania cyklistických tratí ako podporu cyklistickej dopravy, pričom s potešením konštatujem, že počet cyklistov sa v Bratislave zdvojnásobil. Po rokoch príprav sme spolu s BSK spustili prvú etapu integrovanej dopravy v kraji. Napriek snahe sa nám v oblasti dopravy nepodarilo spustiť projekt požičovne mestských bicyklov, ktorý sme posunuli na rok 2014. Aj v roku 2013 sme urobili konkrétne

kroky k otvorenosti a transparentnosti mesta, snažili sme sa o aktívne zapájanie občanov do rozhodovacích procesov samosprávy. Cením si aj postupné napĺňanie projektov, ktoré smerujú k zlepšovaniu kvality života v meste. Aj vďaka partnerom sa zrealizovala napríklad výsadba stromov na Račianskej a Bajkalskej ulici a myšlienka komunitných záhrad. V tomto roku sa spustila komplexná rekonštrukcia a modernizácia čistiarní odpadových vôd v Petržalke a vo Vrakuňi, ktorá prinesie čistejšiu vodu a zdravšie životné prostredie. Začali sme aj s výstavbou nájomných

pokračovanie na strane 2

Milí členovia komory, dovoľte mi v mene celého nášho kolektívu zaželať vám všetkým úspešný a šťastný Nový rok 2014. Na prahu nového roka si každý z nás dáva nejaké tie osobné záväzky, či už viac alebo menej vážne. A je to dobre, lebo každý si vtedy uvedomí, že niečo by mohol robiť inak, možno lepšie. Ako to však v skutočnosti dopadne, to si nechajme pre seba. V biznise to však je iné. Tam by tie nové ambície mali byť postavené na reálnych základoch a dôvere vo vlastné sily. Je dobre, keď k úspechu pomôže trochu aj šťastie, ale aj na to musíme byť pripravení. Verím, že prichádzajúci rok bude naozaj rokom nových možností, ďalších príležitostí a prinesie konečne trochu uspokojenia do širokých podnikateľských radov. Aj my v komore hľadáme nové možnosti na rozširovanie našich aktivít pre vás, našich členov a vychádzame pri tom práve z vašich podnetov a návrhov. Priniesť pre vás nové informácie, kontakty, možnosti novej spolupráce a obchodných príležitostí je našou celoročnou snahou. Prinášať niečo nové, zaujímavejšie, efektívnejšie a kreatívnejšie je aj motorom rozvoja biznisu. A ak to je niečo výnimočné, tak si to treba aj patrične chrániť. Aj preto sme sa rozhodli zaradiť do nášho časopisu novú rubriku zameranú na ochranu priemyselných práv a duševného vlastníctva. Táto, zatiaľ nie príliš preferovaná téma si určite zaslúži pozornosť širokej podnikateľskej verejnosti. Veríme, že aj táto téma na strane 12 si nájde pravidelných čitateľov.

Tešíme sa na spoluprácu

Juraj Majtán

Riaditeľ Bratislavskej regionálnej komory SOPK

TÉMA ČÍSLA

**Banky a
financie**

OBSAH

- 2** Úspechu treba ísť oproti
- 6** Zlepšujú sa úverové možnosti pre podnikateľov
- 8** Bitcoin – nová mena, alebo ďalšia bublina?
- 11** Slováci vo veľkom ozdravujú svoje úvery
- 14** Podnikateľský servis

Úspechu treba ísť oproti

Päť otázok predsedovi Predstavenstva Bratislavskej regionálnej komory SOPK Igorovi Junasovi.

❓ Ako bilancujete predchádzajúci rok 2013 v BRK SOPK?

Rok 2013 napriek tej povestnej 13-tke môžeme hodnotiť veľmi pozitívne. A to nie len z dôvodu dosiahnutia pozitívneho hospodárenia našej regionálnej komory, ale hlavne naplnením plánovaných aktivít a cieľov, ktoré sme si na tento rok pripravili. Ponúkli sme našim členom desiatky rôznych aktivít, od seminárov a školení, cez konzultačné dni s obchodnými radcami, business breakfasty, obchodno-investičné semináre zamerané na viaceré krajiny, účasť na domácich a zahraničných výstavách, niekoľko „incomingo-vých“ obchodných misií až po úspešnú obchodnú misiu do Kanady. Veľmi oceňované boli aj networkingové aktivity, či už tradičné stretnutia v Studenom, ale ja neformálne klubové stretnutia so zaujímavými hosťami. Nemôžem nespomenúť úspešné ukončenie viacerých medzinárodných projektov, zameraných na podporu inovácií a nových technológií, ako aj na rozvoj podnikania. No a o tom všetkom sme našich členov informovali aj prostredníctvom tohto nášho časopisu, ktorý sa prehupol už do 7. ročníka.

❓ V minulosti žali úspechy projekty cezhraničnej spolupráce so susednými krajinami. Ako chcete nadviazať na tieto dobré výsledky v najbližšom období?

Veľmi nás potešilo umiestnenie nášho projektu RegionFemme, zameraného na pod-

poru podnikania žien, vo finále dvoch súťaží. Získanie dvoch ocenení, jedného na európskej a druhého dokonca na celosvetovej úrovni, nás presvedčilo, že to vieme robiť a bolo to zároveň aj ocenením tvrdej každodennej práce členov tímu riešiteľov tohto projektu. V súčasnosti nám beží ešte jeden projekt v rámci končiaceho sa programového obdobia a máme jasné zámery aj do nového programového obdobia, aj keď to je ešte stále zahalené v oblakoch. Veríme však, že dokážeme pripraviť také projekty a nájsť takých partnerov, aby sme nadviazali na doterajšie dobré výsledky.

❓ Viacerí ekonómovia označujú tento rok za koniec krízy a naštartovanie rastu. Myslíte si, že sa to nejako výraznejšie prejaví aj v našej ekonomike a v konkrétnych hospodárskych výsledkoch firiem?

V médiách sledujeme rôzne informácie a správy, nielen od politikov, ale aj od ekonómov, že hospodárska situácia sa celosvetovo stabilizuje. Naplňa nás to určitým optimizmom a musíme byť pripravení reagovať na túto pozitívnu vlnu. Skutočný pozitívny dopad hlavne na malých podnikateľov však bude mať určité oneskorenie. Treba však ísť úspechu naproti a hľadať nové cesty k úspešnej realizácii našich podnikateľských zámerov. A budem rád, ak k tomuto prispieje aj naša komora realizáciou pripravovaných aktivít v tomto roku.

❓ V minulom roku sme zaznamenali viacero novelizovaných aj nových zákonov, ktoré výrazne zasiahli do podnikateľského prostredia. Či už to bol Zákonník práce, alebo daňové opatrenia a zmeny v odvodoch a ďalšie. U niektorých sa efekty (či už priaznivé alebo nepriaznivé) ukázu až s dlhším odstupom, ale ich dopad sa už dá pozorovať aj teraz. Ktoré z nich sú, podľa Vášho názoru, tie, ktoré podnikateľskému prostrediu neprospievajú?

Obecne neprospievajú podnikateľskému prostrediu žiadne zákony, ktoré priamo alebo nepriamo zvyšujú podnikateľom náklady. Vláda by mala byť pri tvorbe ekonomických zákonov tvorivejšia a zvyšovať príjmy do rozpočtu zákonmi, ktoré podnikateľov motivujú vytvárať viacero hodnôt. Vymýšľať a prijímať zákony, ktoré priamo a ihneď zaťažujú podnikateľov je pre vládu jednoduchšie a efektívnejšie, ale žiaľ krátkozraké.

❓ Stojíme na prahu nového roka, ktorý by mal byť lepší, ako ten predchádzajúci. Čo by ste si Vy osobne a z pozície predsedu BRK SOPK želali?

Želám celej SOPK, aby bola vo svojej práci úspešná. Čo sa týka BRK SOPK, aby sa nám s kolektívom jej pracovníkov a taktiež s voleným predstavenstvom pracovalo v takej dobrej atmosfére ako tomu bolo doposiaľ a prirodzene všetkým našim členom úspešný a hlavne zdravý rok 2014.

Ďakujem za rozhovor.

M. Zervan ●

pokračovanie zo strany 1

bytov v Petržalke, vybudovali sme ochrannú stenu pri Katedrále sv. Martina a takto by som mohol pokračovať.

❓ Mesto vstupuje do nového roka s rozpočtovým provizóriom. Čo to, premenené na drobné, znamená pre jeho obyvateľov? Ohrozí to nejaké veľké dopravné projekty, do ktorých ste sa pustili?

Pripravili sme návrh zodpovedného rozpočtu na rok 2014, s ďalším znižovaním zdedených dlhov mesta. V návrhu sa počíta aj so silným spolufinancovaním významných dopravných projektov ako aj navýšenie prostriedkov na školstvo a sociálne veci. Zatiaľ ale nedošlo k dohode s poslancami mestského zastupiteľstva, preto budeme predkladať upravený návrh rozpočtu na januárové zastupiteľstvo. Dovtedy by obyvatelia rozpočtové provizorium nemali pociťovať. Ak by ale provizórny stav pretrvával dlhšie obdobie, financovanie veľkých projektov by mohlo byť ohrozené.

❓ Veľkým problémom po minulej zime bol stav ciest v meste. Je za tým aj nedostatočná kvalita údržby z predchádzajúcich rokov. Čo urobilo mesto pre to, aby sa táto situácia nezopakovala?

Extrémna zima obnažila dlhoročné poddimenzovanie opravy ciest. V roku 2013 Bratislava využila všetky dostupné prostriedky, vrátane štátneho príspevku a príspevku BSK, v celkovom objeme viac než 3,5 milióna eur na opravy ciest, ale reálne by mesto potrebovalo minimálne päť až šesťnásobok tejto sumy na výraznejšie zlepšenie aktuálneho stavu. V návrhu rozpočtu na rok 2014 sme vyčlenili viac prostriedkov na opravy a údržbu ciest a pripravujeme nové výberové konania na dodávateľov prác vrátane nových technológií.

❓ Akosi do zabudnutia sa posunula otázka jednotných pravidiel parkovania. V akom stave je táto otázka dnes a kedy očakávate, že sa veci pohnú dopredu?

Mali sme o nich rokovať na decembrovom

zastupiteľstve, ale nebolo to možné. Máme už za sebou rokovania s mestskými časťami o zmene štatútu aj o návrhu VZN o parkovacej politike. Žiaľ, od začiatku decembra sa zmenil cestný zákon a to nás v celom procese prípravy pribrzdilo. Naše pripravené dokumenty musíme zosúladiť s platným zákonom a jeho požiadavkami na pravidlá parkovania.

❓ Vaše želania do nového roka?

Osobne si želim čo najviac splnených volebných sľubov, čo znamená najmä úspešnú realizáciu hlavných dopravných projektov v meste, ako sú rekonštrukcia Starého mosta, modernizácia električkovej trate do Dúbravky, obnova električky na hlavnú stanicu. Ale je to aj množstvo menších projektov, ktorých cieľom je zlepšiť kvalitu života obyvateľom a návštevníkom Bratislavy. Bratislavčanom želim pozitívnu energiu a úspešný rok 2014.

Ďakujem za rozhovor.

M. Zervan ●

Slovinsko

V súčasnom období prechádza slovinské hospodárstvo pomerne zložitým obdobím, ktoré je medializované ako ďalší problém v eurozóne. Tento stav negatívne ovplyvňuje nielen slovinský trhový priestor, ale aj atmosféru v rámci jeho podnikateľského prostredia. Aj napriek týmto skutočnostiam bilaterálna spolupráca medzi Slovenskom a Slovinskom zostáva na nadštandardnej úrovni.

V slovinskom trhovom priestore je viditeľná nervozita, očakávanie a zvýšená opatrnosť aj pri rozhodovaní o obchodných zámeroch v tomto teritóriu. Problémy, ktorým Slovinsko po roku 2009 čelí, majú svoj vnútorný pôvod, ktorým je banková kríza, osobitne nedostatok likvidity, v dôsledku zlých kreditov pre klientov bývalej vlády, najmä do rezortu stavebníctva. Dôsledkom bola kríza a pád stavebníctva, rast nezamestnanosti, pokles spotreby a rast deficitu. V januári 2013 poklesol objem stavebnej výroby v krajine o 20,0 % oproti rovnakému obdobiu roku 2012. Pokles bol evidovaný aj v oblasti investícií a pohyboval sa na úrovni 8,0 %. Deficit sa v roku 2011 pohyboval na úrovni -6,4 % HDP, v roku 2012 klesol na úroveň -3,7 % a následná sa prognóza na rok 2013 zmenila z -2,8 %, na -4,2%.

Nezamestnanosť sa oproti vlaňajšku zvýšila zo 110 tisíc na 123 tisíc osôb. Na začiatku roka 2013 sa nezamestnanosť udržiavala na úrovni 9,6 %, v súčasnosti sa koeficient nezamestnanosti zvýšil až nad 12,6 %. Začiatkom roka 2013 bol evidovaný nárast spotrebiteľských cien, pri medziročnom raste 2,7 %, pričom pokles spotreby na konci roka 2012 predstavoval 6,4 % oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka a odhad pre rok 2013 je ešte o 4,6 % vyšší ako na konci roka 2012. Výdavky v roku 2013 majú predstavovať 9,536 mld. eur. Jedným

z opatrení, ktoré pripravovala predchádzajúca vláda, bolo zníženie plátov vo verejnom sektore v rozmedzí 7,5 – 15,0 %. V rámci konsolidácie verejných financií a oživenia slovinskej ekonomiky, nová vláda pod vedením jej predsedníčky A. Bratušek zatiaľ pokračuje v opatreniach, ktoré v súlade s očakávaniami Bruselu pripravila predchádzajúca vláda tak, aby pomohli opätovnému získaniu dôvery finančných a podnikateľských kruhov. V prvom polroku 2013 bola zmenená základná sadzba DPH z doterajších 20,0 % na 22,0 % a nižšia z 8,5 % na 9,5 %.

Slovinsko sa na celkovom dovoze do SR sa podieľa 0,45 % a vo vývoze 0,74 %. Napriek kríze sa v podstate do konca roka 2012, ale aj v prvom polroku 2013 pozitívne vyvíjal objem vzájomného zahraničného obchodu, ktorý predstavoval sumu 734,7 mil. eur, pri aktívnej obchodnej bilancii v prospech Slovenskej republiky vo výške 200,9 mil. eur. Slovinský vývoz rástol v minulom roku rýchlejšie ako dovoz zo Slovinska a dosiahol objem 467,8 mil. eur s indexom rastu 112,4 %, pričom slovinský dovoz rástol indexom 110,4 % a dosiahol objem 266,9 %. Za január až júl 2013 bol objem vzájomného zahraničného obchodu 468,3 mil. eur s indexom rastu 113,0 %.

Čo sa týka hľadania nových, alebo využívania osvedčených foriem spolupráce, respektíve využívania fondov a projektov v rámci EÚ, existuje ešte stále nevyužitý potenciál, ktorý do značnej miery závisí aj od záujmu samotných podnikateľov z oboch krajín. Aj keď väčšiu časť objemu celkového zahraničného obchodu medzi našimi krajinami tvoria výrobky automobilového priemyslu, chemikálie, výrobky farmaceutického priemyslu, liečivá, telekomunikačné zariadenia, existuje priestor aj pre malých a stredných podnikateľov.

Akou formou podnikateľ v Slovinsku

Základným legislatívnym rámcom, ktorý upravuje organizačné formy spoločností a podmienky pre vykonávanie obchodných aktivít je Zákon o spoločnostiach (The Companies Act). Novela tohto zákona vstúpila do platnosti 31. 1. 2008.

Zmeny tohto zákona umožňujú vykonávanie nových ekonomických činností, cezhraničné fúzie spoločností, zjednodušujú administratívne postupy a eliminujú administratívne prekážky Parlament schválil v marci 2009 dodatky k Zákonu o spoločnostiach, ktoré posilňujú princípy rovnakého zaobchádzania s akcionármi, poskytovanie informácií akcionárom vrátane menšinových a uplatňovanie hlasovacích práv na schôdzach. Viac na www.uradni-list.si. V prvom polroku 2013 nastali zmeny aj v sadzbe DPH.

Ing. Marián Záhora
veľvyslanec
ekonomický diplomat
Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Ľubľane

Bleiweisova 4
1000 Ljubljana, Slovinsko
Tel.: 0038614255425
Marian.Zahora@mzv.sk

Registrácia spoločnosti je vo svojej podstate jednoduchá, je však potrebné venovať pozornosť predmetu činnosti, nakoľko niektoré komerčné aktivity vyžadujú zvláštne povolenie alebo licenciu. Patrí sem napríklad cestná doprava, maloobchod a veľkoobchod, cestovné kancelárie, pestovanie, spracovanie a distribúcia rastlín, výroba a obchodovanie s vínom, sociálne, bankové a poisťovacie služby a ďalšie činnosti,

Podľa legislatívneho a daňového systému možno v Slovinsku zakladať všetky štandardných obchodných spoločností, ktoré sú zákonne upravené. Na založenie súkromnej spoločnosti s ručením obmedzeným (označovanej ako d.o.o.) je potrebný základný kapitál vo výške 7 500 €. Na čele spoločnosti a teda konateľom môže byť aj cudzinec bez stáleho pobytu v Slovinsku. Ďalšou formou podnikania je akciová spoločnosť označovaná ako d.d. Rýchlou formou založenia podniku je zakladanie pobočiek. Tento spôsob nevyžaduje zloženie základného imania, lebo za pobočku v plnom rozsahu ručí svojím majetkom zakladateľ a v prípade SR spoločnosť s r.o. a.s., resp. aj fyzická osoba, ktorá môže založiť tiež svoju pobočku, ak má vystavený v SR živnostenský

list a najmenej 3 roky podniká. V Slovinsku však nie je možné podnikateľ formou priameho predaja (napr. výrobkov na trhu), len na základe živnostenského listu vydaného v SR, a to aj napriek registrácii na daňovom úrade Slovinska, pokiaľ živnostník (občan SR) nemá splnený predpoklad základnej znalosti slovinského jazyka, tak ako to vyžaduje slovinská legislatíva. Pokladničný doklad musí byť taktiež vystavený aj v slovinskom jazyku a výrobky musia byť označené cenami. V prípade nesplnenia týchto podmienok má Slovinská finančná inšpekcia právo vyrubiť pokutu takémuto predajcovi (občanovi SR).

Vo všeobecnosti však platí, že súčasný daňový systém v Slovinsku je z hľadiska finančného zaťaženia podnikateľov náročnejší ako je tomu na Slovensku. Taktiež je podstatne vyššia cena pracovnej sily (cca o 40 % oproti SR). Jednou z povinností zamestnávateľa v Slovinsku je platiť raz ročne tzv. „regres“, príspevok na zotavenie zamestnanca.

Ďalšie informácie o podmienkach podnikania v SI sú dostupné na stránkach www.investslovenia.org, www.sloveniapartner.eu a www.poslovniportal.si

Ing. Marián Záhora

PREŠPORSKÝ podnikateľ

Prešporský podnikateľ • Ročník VII, číslo 1/2014

Registračné číslo: MK SR: EV 23/08

ISSN: 1337-8295 • © BRK SOPK 2008

Vydáva: Bratislavská regionálna komora SOPK

Adresa: Jašíkova 6, 826 73 Bratislava

IČO: 30 842 654

Tel.: 02 / 4829 1257

e-mail: mzervan@googlemail.com

Šéfredaktor: Miroslav Zervan • Tel.: 0905 436 937

Grafická úprava: IMPULS ART s.r.o.

Tlač a distribúcia: Tlačiareň Sineal, spol.s r.o.

▣ Vianočný klub a Rely Dakar

Posledný klub podnikateľov BRK SOPK roku 2013 sa niesol v znamení Vianoc a motorizmu. Ako hostia prijali totiž pozvanie dvaja najúspešnejší Slováci na vlnajšom Rely Dakar – motocyklový pretekár Ivan Jakeš (na obr. vpravo) a navigátor českej posádky Tatry stajne Czech Dakar Jaroslav Miškolci.

Hostia, ktorých prítomnosť prilákala mnohých fanúšikov motorizmu z radov členov komory, priblížili prítomným históriu a súčasnosť tejto najťažšej motoristickej súťaže. Objasnili aj skutočnosti, pre ktoré sa táto tradične prvá rely v roku presťahovala z Afriky na juhoamerický subkontinent. Ivan Jakeš, ktorý zažil aj časy pretekania v Afrike, potvrdil, že bezpečnosť celého podujatia bola výrazne ohrozená a preložením získala súťaž na kvalite. Navyše, juhoamerické publikum je oveľa empatickejšie a prežíva s jazdcami ich boj s traťou.

Hostia sa podelili o zážitky z trate, ale aj o technické detaily strojov, na ktorých štartujú v tomto roku. Prítomných zaujali aj otázky financovania tohto náročného podujatia, preto nečudo, že diskusia pokračovala aj dlho po skončení oficiálnej časti stretnutia.

K predštedrovečnej tabuli, ktorú BRK SOPK pripravila pre svojich členov, prispela aj ochutnávka výborných vín zo spoločnosti Mavin-Martin Pomfy z Malokarpatskej vinnej oblasti.

mz

▣ Úspešný rok platformy Žena v podnikaní

Koncom roka sme slávnostne vianočne zavŕšili prvý rok pôsobenia Platformy Žena v podnikaní pri Bratislavskej regionálnej komore SOPK. Podujatie sa uskutočnilo na pôde UniCare coworkingového centra.

V priebehu celého roka sme pre podnikateľky pripravili 9 klubových stretnutí, množstvo seminárov a workshopov, výročné stretnutie, ktoré bolo aj networkingovým podujatím a mnohé z členiek platformy si ku nám prišli po radu či konzultáciu. Tešíme sa, že sme Vám oporou a zároveň Vám ďakujeme za Vašu aktívnu účasť, či už z pozície účastníka alebo odborného konzultanta.

Prajeme Vám úspešný rok 2014 a tešíme sa na ďalšie inšpiratívne stretnutia!

Ak máte záujem stať sa aj Vy členkou našej ženskej podnikateľskej Platformy, kontaktujte nás na: Mgr. Daniela Grznárik, 02/48291297 alebo daniela.grznarik@sopk.sk

▣ Problematika verejného obstarávania v MEXIKU

V Mexiku existuje kompletne elektronizovaný systém verejného obstarávania na federálnej úrovni.

Všetky aktuálne tendre je možné nájsť na stránke verejného obstarávania Mexika

- <http://compranet.gob.mx/>, národné energetické spoločnosti obstarávajú majetok samostatne, zoznam aktuálnych tendrov je možné nájsť na stránke PEMEXu - <http://www.pemex.com/atencion/licitaciones/> a CFE - <http://app.cfe.gob.mx/Aplicaciones/NCFE/Licitaciones/>.

ZÚ odporúča obozretnosť v prípade participácie vo verejnom obstarávaní na lokálnej úrovni, ktorá sa ešte stále vyznačuje značnou mierou korupcie. Samotná účasť na tendroch v Mexiku nie je bezplatná, cena za jednotlivé licitácie sa pohybuje v závislosti od veľkosti projektu na úrovni 500 až 40 000 USD.

Čo sa týka ostatných krajín v pôsobnosti ZÚ Mexiko (Stredná Amerika), aktuálne tendre je možné nájsť na stránkach jednotlivých krajín:

Belize - <http://www.audit.gov.bz/>,

Guatemala - <http://www.guatecompras.gt/>,

Honduras - <http://www.honducopras.gob.hn/>,

Kostarika - <http://www.hacienda.go.cr/>,

Nikaragua - <http://www.nicaraguacompra.gob.ni/>,

Salvador - <http://www.comprasal.gob.sv/>,

Panama - <http://www.panamacompra.gob.pa/>.

Spracoval:

Marián Vereš, Attaché

Obchodno-ekonomické oddelenie

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Mexico City

marian.veres@mzv.sk

www.foreign.gov.sk

▣ Návšteva z Indonézie

Na začiatku decembra sme na pôde Bratislavskej regionálnej komory SOPK prijali návštevu z Ministerstva obchodu Indonézie.

Na stretnutí sme predstavili Bratislavskú regionálnu komoru SOPK, Bratislavský kraj a venovali sa podmienkam na investovanie a podnikanie nielen v Bratislave, ale všeobecne na celom Slovensku. Pani Meita Omar sa zaujímala aj o služby, ktoré BRK poskytuje svojim členom. Zaujala ju široká škála vzdelávacích a networkingových aktivít, ktoré komora pripravuje nielen pre členov SOPK, ale aj pre ostatných záujemcov.

Indonézska strana nás informovala o aktuálnej ekonomickej situácii v Indonézii a o možnostiach podnikania a investovania. Indonéziu predstavila ako ľudnatú krajinu s rýchlo rastúcim domácim dopytom, ktorá má veľkú zásobu surovín smerujúcich najmä na export. Potenciálnych investorov môže čiastočne odradiť nepružný pracovný trh prípadne prílišný protekcionizmus, ktorý bráni importu niektorých produktov. Napriek tomu za rastom hospodárstva treba vidieť dlhodobu podporovanú domácu spotrebu a zahraničné a domáce investície najmä v sektoroch ako telekomunikácie, poľnohospodárstvo, služby.

V spoločnej diskusii sme hovorili aj možnosti vzájomnej spolupráci či už vo forme spoločného seminára, alebo podnikateľskej misie do Indonézie.

ik

Veda pre prax bude aj naživo

V roku 2013 sme odštartovali rubriku Aplikovaný výskum v praxi. Počas uplynulého roka sme postupne predstavili jedenásť výsledkov výskumu, ktoré sú nielen zaujímavé, ale hlavne perspektívne pre svoje použitie v praxi.

V predstavovaní ďalších praktických výsledkov výskumu, ktoré zjednodušia život či výrobu, priniesú zvýšenie kvality života, resp. umožnia malým firmám stať sa konkurenčnejšími v danom odvetví, budeme pokračovať aj v tomto roku.

Doteraz ste o týchto skvelých výsledkoch vedy pre prax ale iba čítali. Tým však získate len isté množstvo informácií. Preto sa v prezentácii výsledkov vedy pre prax chceme posunúť ďalej, pretože pokiaľ niečo vidíte „naživo“, dozviete sa o tom viac, utvoríte si vlastný názor. Je to ďalší spôsob, ako pomôcť spolupráci medzi priemyslom a výskumom. Chceme, aby ste mali možnosť výsledky výskumu vidieť na vlastné oči, chytiť si ich, porozprávať sa s ich tvorcami a dozvedieť sa viac o ich výhodách, použití, aplikácii, a potom porozmýšľať nad prínosom, ktorý môžu pre vás mať, ale aj nadviazať nové, perspektívne kontakty. Alebo sa len zo zvedavosti prísť pozrieť.

Pripravujeme workshop

Kancelária pre transfer technológií SAV a Bratislavská regionálna komora Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory sa dohodli na zorganizovaní podujatia, ktoré bude na jar 2014 a je určené podnikateľom na Slovensku. Stretnutie má za cieľ ukázať, že aj na pôde Slovenskej akadémie vied vznikajú skvelé veci, ktoré môžu priniesť rôzne benefity pre realizátorov a má zmysel ich zavádzať do praxe.

Čo predstavíme?

- Jedným z výsledkov, ktorý chceme prezentovať na podujatí a v minulom roku sme ho predstavili na stránkach tohto časopisu, je aj bezpaládiový senzor plynov. Okrem benefitov v podobe nízkej výrobnéj ceny a vysokej citlivosti tento výsledok výskumu z Elektrotechnického ústavu SAV urobil svojím komerčným potenciálom dojem aj na odbornú porotu v súťaži StartupAwards. Sk 2013, ktorú následne vo svojej kategórii vyhral.
- Ďalší prezentovaný výsledok vznikol v spolupráci Ústavu polymérov SAV a FCHPT STU a bude to technológia výroby biodegradovateľných plastov rozložiteľných v komposte. Ako sme spomínali v januári minulého roku, nejde o jedno konkrétne zloženie, ale o princíp výroby „komplementárnych“ plastov so schopnosťou rozložiť sa v komposte, ale pri bežnom používaní si zachovať svoje zlepšené vlastnosti. A to všetko za bezkonkurenčnú cenu. Ako bonus budete môcť vidieť zrýchlený záznam rozkladu takéhoto plastu.
- Budete sa môcť zoznámiť aj s magnetoelastickým snímačom deformácií z Fyzikálneho ústavu SAV, ktorý vyniká citlivosťou, jednoduchou montážou a odolnosťou voči podmienkam, v ktorých pracuje. Pri meraniach na vrátnach priehrady Gabčíkovo porazil v

spoľahlivosti aj japonskú konkurenciu.

- Ďalšou lahôdkou, tentoraz pre vývoj materiálov v aplikáciách, je laboratórny žiarový lis ONE!, ktorý umožňuje svojimi nízkymi prevádzkovými nákladmi aj menším firmám vyvíjať špecifické materiály pre svoje výrobky cestou práškovej metalurgie. ONE! bol vyvinutý na Ústave anorganickej chémie SAV.
- Predstavíme aj biologický prostriedok na ochranu rastlín z dielne Chemického ústavu SAV.
- Šesticu konkrétnych výsledkov výskumu, ktoré by sme radi prezentovali, uzatvára výsledok Ústavu informatiky SAV - syntetizátor reči, ktorý je všestranne využiteľný najmä v kombinácii s analyzátorom reči. Môžete dať zbohom neosobným automatom, ktoré vaši zákazníci síce trpia, ale nemajú radi..

Podujatie pripravujeme ako dopoludňajší workshop, na ktorom sa stručne a výstižne predstavia spomínané výsledky výskumu s dôrazom na obchodnú stránku vecí. Budú prítomní tvorcovia jednotlivých výstupov výskumu a chceme prezentovať aj ďalšie zaujímavé možnosti, ktoré ponúkajú vybrané tímy organizácií SAV. Takisto bude priestor na realizáciu stretnutí, či nadviazanie kontaktov.

Katarína Müllerová, vedúca KTT SAV ●

Túto stránku sponzoruje

najväčší výrobca stavebných profilov na Slovensku.

Zlepšujú sa úverové mož

Podľa Národnej agentúry pre rozvoj malého a stredného podnikania tvoria malé a stredné podniky 99 percent podnikateľských subjektov u nás a pracuje v nich 72 percent všetkých zamestnancov. Tieto podniky však majú veľmi obmedzený prístup k financovaniu, keďže ich banky považujú za rizikové a podmienky na úvery splňajú len málokto.

Národná agentúra pre malé a stredné podnikanie spustila svoj mikropôžičkový revolvingový systém, ktorý prostredníctvom malých zvýhodnených pôžičiek pomôže v rozbehu začínajúcim podnikateľom. Minimálna výška pôžičky od agentúry bude 2 500 eur a maximálna hranica až 50 000 eur. Najdlhšie môžete túto pôžičku splácať 4 roky, najmenej 6 mesiacov. V prípade potreby je možné dohodnúť sa na odložení začiatku splácania pôžičky až 6 mesiacov od jej čerpania. Úrok pri tejto pôžičke je závislý od sadzby Európskej centrálnej banky a od marže stanovenej na základe ratingu, je fixný a teda počas celej doby splácania je jeho výška rovnaká.

Pôžičky pre začínajúcich

Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania spustila aj fond na podporu informačných technológií (FIT). V tomto programe je spojený investor štát a súkromný investor. Okrem pôžičky nádejní podnikatelia dostanú zdarma aj mentoring od úspešných manažérov a podnikateľov z IT oblasti. "Cieľom oboch projektov je aktívne podporiť malých a stredných podnikateľov a prispieť tak k rastu zamestnanosti" informovala vedúca oddelenia komunikácie NADSME Katarína Schmidtová.

Na nový mikropôžičkový program je na začiatok vyčlenený rozpočet v objeme približne 6,5 mil. eur. Program je založený na revolvingovom systéme. "To znamená, že zo splácania poskytnutých mikropôžičiek sa budú poskytovať ďalšie úvery," dodala Schmidtová. Fond na podporu informačných technológií poskytne mladým nádejným slovenským podnikateľom prostriedky v celkovej výške 4,2 mil. eur. "Fond na podporu informačných technológií má veľký potenciál naštartovať

na Slovensku nové start-upy s najvyššou priданou hodnotou," uviedol generálny riaditeľ NADSME Branislav Šafárik.

Podobné projekty sú bežné v najrozvinutejších svetových ekonomikách a ich výsledkom sú úspešné start-upy po celom svete. Mladým start-upistom budú radiť aj úspešní podnikatelia a manažéri, ktorí budú dohliadať na činnosť fondu a zároveň budú odovzdávať svoje skúsenosti z praxe.

Úver pre začínajúcich podnikateľov sa dá získať aj v Slovenskej záručnej a rozvojovej banke. Táto inštitúcia ponúka úvery práve začínajúcim podnikateľom a to so splatnosťou od 3 do 10 rokov a už od niekoľko tisíc eur. Úroková sadzba sa začína pri 5 percentách a netreba ani založiť nehnuteľnosť. Ako pôžička pre začínajúcich podnikateľov je to výborná vec, ale treba sa pripraviť na viac administratívny a zložitejší a dlhšie vybavenie.

Výhodné úvery aj pre veľké firmy

Sberbank Slovensko získala už druhú úverovú linku z Európskej investičnej banky. Firmám rozdelí so zvýhodnenou sadzbou až 50 miliónov eur. Kým doteraz ich mohli čerpať

iba malé a stredné podniky, aktuálne majú možnosť získať výhodnejšie financovanie aj väčší hráči.

Po tom, čo Sberbank Slovensko úplne vyčerpala 50 miliónov eur z prvej úverovej linky EIB a poskytla ich malým a stredným podnikom, podpísala s EIB zmluvu na ďalšiu úverovú linku v rovnakom objeme. "Spolupráca s EIB sa nám osvedčila a tak sme sa spoločne dohodli na jej pokračovaní a rozšírení okruhu vhodných žiadateľov. Okrem malých a stredných podnikov s maximálne 250 zamestnancami môžu o zvýhodnené úvery teraz žiadať aj väčšie firmy s maximálne 3 000 zamestnancami," vysvetľuje Branislav Milo z Vývoja produktov Sberbank Slovensko. Doteraz boli najčastejšími žiadateľmi o tieto úvery odvetvia alternatívne zdroje energií, veľkosklady a skladovacie činnosti, metalurgia a úprava kovov a výstavba budov. Najvýznamnejšiu časť tvorili projekty z oblasti solárnych zdrojov energie. Rozšírenie možných žiadateľov aj o väčšie firmy podľa Milo môže rozšíriť aj najčastejšie financované odvetvia.

Úroková sadzba nových úverov je oproti bežným úverom, poskytovaným rovnaké-

nosti pre podnikateľov

mu typu klientov, nižšia. Firmy môžu zdroje použiť na financovanie svojich investičných projektov ako aj na dlhodobý prevádzkový kapitál na rozvoj podnikania. „Banke stačí preukázať primeranú bonitu a schopnosť úver riadne splatiť,“ dodáva Milo. Maximálna výška úveru je až 12,5 milióna eur a splatnosť od dvoch do 15 rokov.

Lízing výhodnejšie s podporou CEB a EIB

Spoločnosť ČSOB Leasing vyvíja snahu na získanie výhodných a jednoducho dostupných finančných európskych zdrojov. V spolupráci s CEB (Council of Europe Development Bank) a EIB opätovne prináša finančné zdroje so zvýhodnenými úrokovými sadzbami. V rámci tohto financovania sú pre klientov ČSOB Leasing vyčlenené zdroje na nové projekty v objeme 175 mil. eur.

„Chceme podporiť ambície našich klientov a pomôcť rozvoju malého a stredného podnikania na Slovensku,“ hovorí Richard Daubner, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ ČSOB Leasing.

Z týchto nových zdrojov je možné financovať takmer všetky komodity – nové aj použí-

té stroje a zariadenia, nákladné automobily, ťahače, autobusy, návesy, prívesy, verejná dopravná technika, zdravotnícka technika, stavby, nehnuteľnosti, úžitkové a osobné automobily.

Podnikom má pomáhať nový program EK

Malým a stredným podnikom by mal v rokoch 2014 až 2020 pomáhať nový program Európskej komisie. Nesie názov COSME a bude hospodáriť s rozpočtom 2,3 miliardy eur. Má predovšetkým zlepšovať prístup malých a stredných podnikov k financiám, podporovať ich prístup na trhy či zlepšovať konkurencieschopnosť takýchto firiem.

Program sa má financovať z rozpočtovej kapitoly inteligentný a inkluzívny rast. „Z našich údajov vyplýva, že až jedna tretina malých a stredných podnikov stále nemôže získať bankovú pôžičku v plnej výške alebo vôbec,“ opísala dôvody vzniku programu COSME Katarína Jastrzemska z Generálneho riaditeľstva pre podnikanie a priemysel EK.

Z celkového rozpočtu programu vo výške 2,3 miliardy eur bude na zlepšenie prístupu k financiám pre malé a stredné podniky po-

užitých 60 %. Na zlepšenie prístupu takýchto firiem na trhy sa vynaloží 21,5 % rozpočtu programu a napríklad na podporu podnikania pôjde 11 %. COSME bude podnikateľom pomáhať cez úverové a kapitálové nástroje. V prípade úverového nástroja bude EK dávať mandát Európskemu investičnému fondu, ktorý bude poskytovať záruky bankám alebo vo všeobecnosti finančným sprostredkovateľom. Na základe týchto záruk budú môcť potom napríklad banky rozšíriť ponuku úverov pre malé a stredné podniky. „Odhadujeme, že s prostriedkami z COSME budú môcť túto ponuku rozšíriť o 20 miliárd eur,“ vyčíslila Jastrzemska. Predpokladá tak, že pôžičku by mohlo takýmto spôsobom získať približne 330 000 malých a stredných podnikov.

Pri kapitálovom nástroji programu bude Európsky investičný fond investovať do rizikových kapitálových fondov. Predtým si však každý fond bude musieť skontrolovať. EK odhaduje, že keď privátni podnikatelia uvidia, že komisia urobila kontrolu fondu, budú skôr ochotní do neho investovať. „Predpokladáme, že vďaka COSME sa rozšíri ponuka tohto rizikového kapitálu o štyri miliardy eur,“ dodala Jastrzemska.

V rámci programu COSME nie sú finančné prostriedky vyčlenené konkrétne pre jednotlivé krajiny, a teda ani pre Slovenskú republiku. „Takže bude záležať od toho, či sa slovenskí finanční sprostredkovatelia prihlásia a budú chcieť poskytovať napríklad tieto pôžičky, ktoré budú zaručené programom COSME,“ konštatovala Jastrzemska. EK to však podľa jej slov nechce nechať na náhodu, a preto chce v tomto roku zorganizovať informačný deň pre finančných sprostredkovateľov na Slovensku, aby sa do programu zapojili. Na informovanie o programe sa vytvoril aj jednotný portál o prístupe k financiám.

Zahraničné firmy pôsobiace na Slovensku sa spoliehajú na peniaze od materských podnikov, čo podľa odborníkov naznačujú aj štatistiky Národnej banky Slovenska. „Objem úverov od slovenských bánk stagnuje či pozvoľna klesá od zavedenia eura,“ konštatovali analytici Tatra banky. Tieto firmy vo väčšej miere využívajú vnútro podnikové financovanie, prípadne financovanie z banky materského podniku. Tento trend môže zosilniť aj po dokončení projektu, ktorého cieľom je zjednotenie pravidiel a štandardov pri realizácii bezhotovostných platieb bankami (SEPA). „V budúcnosti možno očakávať, že firmy budú dávať naďalej dôraz na optimálne financovanie svojich dcérskych podnikov a aj projekty ako SEPA budú tento trend len utužovať,“ tvrdí analyzá. ●

Bitcoin – nová mena, alebo

Virtuálna mena Bitcoin a jej odvodené sestry sú momentálne jednou z najhorúcejších tém vo finančnom svete. Cena Bitcoinu dokázala napríklad za jeden rok vzrásť zhruba stonásobne. Kým predviani sa jeden bitcoin obchodoval za 12 amerických dolárov (USD), nedávno jeho cena dosiahla až 1200 USD. Názory ekonómov a analytikov sa však veľmi rôznia. Jedni sú nadšení ako sa virtuálna mena neustále rozširuje, iní v tom vidia bublinu a upozorňujú na možný krach.

Čo je Bitcoin?

Bitcoin je virtuálna mena a zároveň decentralizovaná sieť, prostredníctvom ktorej je možné vykonávať peňažné prevody kedykoľvek a kdekoľvek na svete bez čakania a za bezkonkurenčne nízke poplatky. Pracuje na princípe vzájomne prepojených klientských aplikácií, ktoré sa starajú o bezpečné prevody a predvídateľnú tvorbu nových peňazí. Na fungovanie systému nemusí dohliadať banka, ani žiadna iná inštitúcia.

Projekt vznikol v roku 2009, kedy jednotliviec, alebo skupina jednotlivcov, vystupujúci pod pseudonymom Satoshi Nakamoto zverejnili dokument popisujúci fungovanie novej virtuálnej meny, spolu s prvou verziou aplikácie, ktorá uvádzala jeho myšlienky do praxe. Krátko na to sa o projekt začali zaujímať ďalší vývojári a technologickí nadšenci. Okrem nich sa o Bitcoin dnes zaujímajú aj obchodníci a investori.

Bezpečnosť je prvoradá

Skutočnosť, že táto mena nie je krytá žiadnou reálnou komoditou, rieši verejná história transakcií, vďaka ktorej sa je možné dopátrať, že konkrétne Bitcoin boli vytvorené. Takto sa vlastne overuje, odkiaľ a kam sa presúvajú a aký je ich objem, aby nevznikol double-spending (minutie tých istých peňazí dvakrát). Napriek tomu, že je sieť decentralizovaná, transakcie sa musia niekde spracovávať a verifikovať. Z hľadiska bezpečnosti sa na overenie vlastníctva Bitcoinov využívajú digitálne podpisy.

Na ukladanie a verifikovanie transakcií sa používa verejne dostupná distribuovaná databáza transakcií. Distribuovaný databázový systém je množina uzlov počítačovej siete, navzájom prepojených v komunikačnej sieti. Tieto uzly navzájom spolupracujú tak, že z každého uzla je možné sprístupniť údaje uložené na inom uzle presne tak, akoby boli umiestnené na vlastnom uzle.

V prípade plnohodnotného klienta je možné sa na obsah databázy pýtať iného dôveryhodného uzla, poprípade si udržiavať len jej časť. Tak každý uzol vie, ktorý Bitcoin v sieti patrí ktorej virtuálnej peňaženke.

Všetky transakcie používateľov sú zaznamenané v histórii a uložené v blokoch, ktoré na seba nadväzujú. Tieto bloky sa nevytvárajú automaticky. Na rad prichádzajú takzvaní mineri (baníci), ktorí zabezpečujú chod sie-

te poskytovaním výpočtovej sily. Aby mohli používatelia bezpečne platiť menou, mineri riešia matematický problém vo forme silnej šifry.

Bitcoin dostanete za „dolovanie“

Vytvorenie platného bloku vyžaduje veľký výpočtový výkon. Miner, ktorému sa podarilo vygenerovať blok, dostane za výpočtovú prácu zaslúženú odmenu. Sú ňou úplne nové Bitcoin. Aktuálna výška odmeny za spracovanie jedného bloku transakcií je 25 BTC. Tá sa mení v závislosti od počtu vytvorených blokov. Po každých 210-tisíc blokoch sa táto odmena zníži na polovicu.

Obtiažnosť generovania blokov sa pravidelne aktualizuje podľa výpočtovej sily všetkých minerov. Počet vytvorených Bitcoinov bude stále klesať, až kým nebudú vyťažené všetky Bitcoin. Momentálne je vyťažených približne 10,8 milióna z celkového počtu 21 miliónov Bitcoinov.

Využitie je čoraz širšie

Bitcoin môžete rôznym spôsobom zarábať, či už spomínaným miningom, alebo si necháte zaplatiť za nejaké služby či produkty. Tak isto ako iné peniaze sa Bitcoin dajú zameniť v špeciálnych online zmenárňach, ako napríklad BitStamp a Mt.Gox, alebo je tu možnosť využiť službu LocalBitcoins a dohodnúť si

osobné stretnutie s niekým, kto Bitcoin predáva za reálne peniaze z ruky do ruky.

Existuje veľa e-shopov, kde sa dá platiť Bitcoinami za elektroniku, potraviny, oblečenie a dokonca aj letenky. Taktiež je možné platiť za rôzne služby ako je napríklad virtuálne úložisko Mega alebo blogovací systém WordPress.

Na získanie Bitcoinov je potrebná adresa, na ktorú Bitcoin prídu. Požívatelia si môžu zvoliť ľubovoľného Bitcoin klienta, ktorého budú používať na správu svojich účtov. Existujú rôzne varianty klientov a samozrejme aj oficiálna verzia klienta, ktorý má názov Bitcoin-Qt a pochádza od samotného vývojára Bitcoinu, preto sa považuje za najbezpečnejší variant.

Prvý bankomat aj u nás

Možnosť platiť na Slovensku virtuálnou menou Bitcoin je síce ešte v plienkach, záujemcovia o toto kybernetické platidlo si ho ale môžu zakúpiť prostredníctvom automatu, ktorý v centre Bratislavy inštaloval podnikateľ Marián Jančuška. Za zhruba mesiac prístroj uskutočnil vyše 200 transakcií. Slovenská metropola je jedným z prvých 15 lokalít na svete, kde bol automat na Bitcoin uvedený do prevádzky. „Bitcoin chcem propagovať. To je môj hlavný záujem, väčší ako zisk z transakcií,“ povedal Jančuška. Podnikateľ v oblasti poradenstva v informačných techno-

d'alsia bublina?

lógiiach do kúpy automatu investoval 5 000 dolárov.

Virtuálne platidlo prijíma u nás zatiaľ málo firiem. Práve rozšírenie Bitcoinu u ľudí by podľa Jančušku malo pomôcť presvedčiť firmy, aby túto menu akceptovali. „Bitcoin je ľudová mena. Nadobudol som presvedčenie, že ide o prevratnú vec, ktorá je prospešná pre širokú verejnosť,“ hovorí Jančuška. Bitcoin by mal podľa neho okrem iného zabrániť opakovaniu prípadu, kedy ľudia pri menovej reforme v minulosti prišli o značnú časť úspor. Virtuálnu menu však sprevádzajú veľké výkyvy kurzu. Na riziká upozorňuje aj sám Jančuška. „Ľudia by mali vedieť, že Bitcoin nie je regulovaný a že nikto neručí za vklady,“ zdôraznil.

Oficiálne miesta varujú

Nemecká centrálna banka Deutsche Bundesbank varovala pred digitálnou menou.

„Bitcoin rozhodne nie sú alternatívou k našim peniazom. Ako platobný prostriedok sú absolútne okrajové,“ uviedol prezident Bundesbanky Jens Weidmann. Hlavným dôvodom súčasného dopytu po Bitcoinoch je podľa Weidmanna nádej na vyššie výnosy. „Pokiaľ ide o investície do internetovej meny Bitcoin, bol by som opatrný: Z dôvodu výrazného kolísania kurzu a malej hĺbke a netransparentnosti trhu určite nie sú bezrizikové,“ uviedol šéf Bundesbanky.

V prípade, že virtuálna mena Bitcoin zaznamená straty, ľudia, ktorí ju používajú, budú čeliť stratám sami - vyhlásil Európsky úrad pre bankový dohľad (EBA) a formálne tak varoval spotrebiteľov pred rizikami, ktoré plynú z používania neregulovanej virtuálnej meny. „V súčasnosti neexistuje žiadna špeciálna ochrana zo strany regulačných orgánov, ktorá by bránila zákazníkov pred finančnými stratami, ak platforma, ktorá drží, prípadne vymieňa virtuálne meny, zlyhá, alebo sa stiahne z tohto podnikania,“ uviedol EBA vo svojom stanovisku.

Národná banka Slovenska upozorňuje verejnosť na fakt, že virtuálne meny ako napríklad bitcoin, nie sú národnými menami. Nespádajú tak pod národné regulácie. Informovala o tom hovorkyňa NBS Petra Pauerová.

„Európska legislatíva, vrátane slovenského právneho poriadku, neupravuje a nevymedzuje činnosti súvisiace s virtuálnou menou,“ konštatovala Pauerová. Podľa nej, takáto činnosť nie je regulovaná a kontrolovaná NBS a ani Európskou centrálnou bankou. Pauerová dodala, že okrem NBS, žiadna právnická ani fyzická osoba v SR nesmie vydávať bankovky a mince. Neoprávnená výroba peňazí a ich uvádzanie do peňažného obehu sú preto trestné.

NBS upozorňuje aj na to, že virtuálne meny nemajú fyzickú protihodnotu vo forme zákonného platidla, riziko teda na seba preberajú zúčastnené strany obchodu. „Na výplaty prípadných náhrad za straty spôsobené týmito výmenami alebo nákupmi nie je žiaden zákonný nárok,“ uzavrela Pauerová.

Ďalšia bublina?

Možnú bublinu si uvedomujú aj obhajcovia.

„Dá sa očakávať, že cena pôjde ešte v krátkom období hore a potom silno skoriguje. Nebude prekvapením 50 až 60 percentný pokles. Už teraz zažívame 20 až 30 percentné korekcie,“ odhadol možný vývoj Pošvanc. Podľa Šurdu bude cena v dohľadnej dobe veľmi volatilná, nakoľko bitcoin má v porovnaní so zaužívanými peniazmi nízku likviditu. Skepticizmus podporuje aj vývoj na trhu. Bitcoin aj odvodené alternatívy internetových mien strácajú v posledných dňoch na hodnote a dnes veľmi výrazne. Po razantnom nástupe, keď sa cena Bitcoinu vyšplhala začiatkom decembra až nad 1200 dolárov sa dostala pod polovicu tejto hodnoty a zatiaľ to vyzerá, že naďalej klesá. Na vine sú najmä negatívne správy z Číny.

Za prudkým vzostupom obľuby a tým aj ceny novodobej internetovej meny totiž stáli predovšetkým silné investície z Číny, kde Bitcoin vzbudil veľké nadšenie, a to aj u investorov, aj u ostatných používateľov, ktorí videli príležitosť, ako obísť čínske reštrikcie pre zámenu valút. Čínska legislatíva sa najskôr k Bitcoinu stavala celkom neutrálne a podpora Bitcoinu niektorými čínskymi firmami hnala cenu stále vyššie. Nastávajú však zlomy.

Tým prvým bolo vyjadrenie čínskej centrálnej banky v tom zmysle, že Bitcoin je riziko, s ktorým neodporúča obchodovať. Prudký pád zapríčinili možno aj prvotné dezinformácie, že došlo k zákazu obchodovania s Bitcoinom v Číne. To sa ale nestalo, a tak sa začalo zasa nakupovať a cena rástla. Dôvera už ale bola trochu narušená a boom opadol, preto sa už cena nevyšplhala na svoje pôvodné maximum.

Teraz ale opäť hodnota Bitcoinu prudko padá. Dôvodom je skutočnosť, že najväčšia čínska bitcoinová burza BTC China prestala prijímať vklady v miestnej mene. Oficiálne to nepadlo, ale všeobecne sa tuší, že za tým

stojí priamo čínska vláda, ktorá

razantne zastavila

obchádzanie jej regulačného opatrenia na obmedzenie zámeny valút.

Čo bude s vývojom internetovej meny ďalej? Nad tým si teraz lámu hlavu analytici. Je však vidieť, že Bitcoin je stále značne citlivý a na podobné správy reaguje veľmi výraznými zmenami. Vzhľadom na jeho rozšírenie inde vo svete, objemu nahromadeného kapitálu a prevažujúcej viere investorov, že jeden krátkodobý prepád neovplyvní dlhodobý význam Bitcoinu, sa dá časom očakávať opätovné oživenie dopytu a pozvoľný rast. Jednoznačnú predikciu budúcnosti ale nikto neposkytne.

Áká je budúcnosť virtuálnych mien?

Podľa Petra Šurdu, ekonóma economicsof-bitcoin.com, je Bitcoin v relatívne skorej fáze v porovnaní s hypotetickým potenciálom, a teda je úplne normálne, že táto cesta je plná prekážok a rýchlych zmien.

V prospech udržateľnosti tohto peňažného systému hovorí, že má za sebou skoro päťročnú históriu, prekonal niekoľko technických kríz a už existuje niekoľko implementácií v rôznych programovacích jazykoch. V neposlednom rade Bitcoinu pomáha aj to, že sa zväčšuje jeho praktické využitie a vyjasňuje aj právna situácia. Napríklad Nemecko túto menu oficiálne uznalo. „Takže ju môže potenciálne v budúcnosti i zdaňovať,“ povedal Matúš Pošvanc z Nadácie F. A. Hayeka. Ako dodal, ďalšími výhodami sú rýchlosť platby, nízke náklady transakcie a anonymnosť, čo oceňuje určitá skupina ľudí.

Užívateľia tejto virtuálnej meny si tak na volatilitu musia zvyknúť alebo sa voči tomu poistiť. Sprostredkovatelia platobných systémov napríklad takéto služby bežne používajú, takže obchodníci prijímajúci platbu Bitcoinom nemusia byť odborníci na finančné trhy.

Spracované (mir) ●

Sme pripravení financovať všetky životaschopné projekty

Už druhý rok po sebe získala Slovenská sporiteľňa cenu Banka roka. Za mimoriadne podnikateľské výsledky jej udelil ekonomický týždenník Trend najprestížnejšiu cenu udeľovanú bankám na Slovensku.

Týždenník Trend vo svojom hodnotení ocenil, že Slovenská sporiteľňa dokázala na rozdiel od hlavných konkurentov historicky najvyšší zisk z pred vlnajška takmer udržať. Banka si zároveň odhrýzla najviac z úverového koláča. Aj napriek odpisom nových IT, ktoré jej zvyšovali náklady, sa Slovenská sporiteľňa stala najefektívnejšou bankou. Svojich akcionárov tešila i najvyššou rentabilitou. Trend porovnával ekonomické výsledky bánk, ich ziskovosť, prevádzkovú efektívnosť a tiež schopnosť zvyšovať trhové podiely vo vkladoch i úveroch. Zároveň porovnával kapitálovú vybavenosť a krytie rizík.

Ocenenie Banka roka 2013 je už tretím významným ocenením, ktoré získala Slovenská sporiteľňa v roku 2013. V júli jej britský časopis Euromoney udelil prestížnu cenu Najlepšia banka na Slovensku - Euromoney 2013 Awards for Excellence. Slovenská sporiteľňa získala v marci aj ocenenie Best Bank in Slovakia 2013 od amerického časopisu Global Finance.

Pri tejto príležitosti sme sa porozprávali s Karin Adamczakovou, riaditeľkou firemného centra Slovenskej sporiteľne v Bratislave:

? **ké bankové produkty ponúka Vaša banka pre podnikateľov?**

Malým a stredne veľkým firmám ponúkame komplexné bankové služby. V našich firemných centrách sa vždy snažíme poskytnúť každému podnikateľovi na mieru ušité produkty, či ide o úvery, depozitné produkty či finančné transakcie. Podnikatelia v Slovenskej sporiteľni nájdu širokú škálu úverov. V našej ponuke však nechýba ani projektové financovanie, lízing, faktoring, špecializované účty, tuzemský a zahraničný platobný styk, služby elektronického bankovníctva, či produkty na zhodnocovanie dočasne voľných finančných prostriedkov. O kvalite našich služieb hovorí aj fakt, že Slovenská sporiteľňa v roku 2013 poskytla slovenským firmám 817 miliónov nových úverov.

Popri úspešných programoch BIZNIS PRO a

AGRO PRO pre poľnohospodárov sa snažíme našou ponukou odlišiť a poskytnúť klientom niečo nové, inovatívne. Preto sme na trh uviedli Firemný účet Basic, Firemný účet Plus a Firemný účet Extra, ktoré sú kombináciou najčastejšie využívaných produktov a služieb. Verím, že tieto účty umožnia firmám riadiť ich financie jednoducho, pohodlne a bezpečne s využitím moderných bankových technológií. Navyše, firmy môžu ušetriť na poplatkoch za bankové služby aj vykonané transakcie pri každodennej správe financií.

? **Ktoré z produktov môžu využiť malí a strední podnikatelia na financovanie svojho rozvoja a za akých podmienok?**

Pre podnikateľov máme širokú ponuku úverov, preto sa snažíme počúvať ich potreby a navrhnúť im čo najlepšie riešenie. Sú to predovšetkým investičné a prevádzkové úvery, obchodné a projektové financovanie nastavené podľa individuálnych potrieb podnikateľov a s individuálnymi obchodnými podmienkami. V našej banke sme investovali nemalé prostriedky do informačných systémov na zrýchlenie schvaľovacieho úverového procesu. Aj vďaka tomu úvery do pol milióna eur schvaľujeme už do troch pracovných dní po predložení potrebných podkladov, s možnosťou čerpať peniaze do dvoch pracovných dní od schválenia.

? **Európska únia prijala viacero programov rozvoja malého a stredného podnikania, v rámci ktorých sa, väčšinou prostredníctvom EIB, majú do nich zapojiť aj banky. Ako to vyzerá u Vás, máte s tým už nejaké skúsenosti a dá sa vysloviť nejaké hodnotenie za krátky čas fungovania týchto nástrojov?**

Tento rok podpísala Slovenská sporiteľňa zmluvu s Európskou investičnou bankou o úverovej linke v objeme 50 mil. eur. O úvery z nej môžu požiadať malí a strední podnikatelia, ako aj veľké firmy. Finančné prostriedky môžu byť využité na podporu podnikateľských investičných akcií a tiež ako nevyhnutý prevádzkový kapitál na rozvoj podnikania. Maximálna výška úveru je 12,5 mil. eur, celkové projektové náklady nesmú presiahnuť 25 mil. eur. Minimálna doba splatnosti úveru sú 2 roky a projekt je potrebné zrealizovať najneskôr do 3 rokov. Výhodou tohto úveru je nižšia úroková sadzba oproti bežnému úveru o 0,20 % ročne. Podnikatelia majú aj vďaka zvýhodneným podmienkam financovania o tieto úvery v našej banke záujem. Teší nás to, pretože dokážeme financovať viac investičných projektov a prispieť k rozvoju podnikania na Slovensku.

? **Výhľady ekonomiky na rok 2014 sú mierne optimistické, slovenská ekonomika by mohla rásť výraznejšie ako v tomto roku. To sa, pravdepodobne, odrazí aj na vyššom tlaku na potrebu finančných zdrojov na rozvoj. Môžete takýto trend potvrdiť a ako sa naň pripravujete?**

Z Európy idú signály, že ekonomika sa mierne oživuje, čo by malo mať priaznivý dopad aj na slovenských podnikateľov. Mnohí z našich klientov do EÚ vyvážajú a verím, že zvýšený dopyt po výrobkoch prinesie aj vyšší záujem o financovanie. Slovenská sporiteľňa je pripravená financovať všetky životaschopné projekty.

Ďakujem za rozhovor.

M. Zervan ●

Slovenské banky patria medzi najlepšie

Slovenské banky patria v rôznych prestížnych hodnoteniach už dlhodobo medzi najlepšie. Svedčia o tom viaceré ocenenia na medzinárodnej úrovni. Odborná porota magazínu Global Finance udelila Tatra banke počas galavečera v New Yorku tri významné ocenenia: Banka s najlepším Internet bankingom v SVE, Najlepšie mobilné bankovníctvo a Najlepší dizajn webovej stránky na svete. Do súťaže sa zapojilo 250 bánk z celého sveta, nominácie posudzovali odborníci z medzinárodnej spoločnosti Infosys. „Neustále sa snažíme hľadať nové riešenia, ako spraviť našim klientom každodenné bankovníctvo jednoduchšie a príjemnejšie. Práve online prostredie je jednou z oblastí, na ktorú kladieme vysoký dôraz. Získané ocenenia sú pre nás potvrdením, že ideme správnym smerom. Teší nás, že naši klienti využívajú riešenia, ktoré sú uznávané aj na medzinárodnej úrovni,“ vyjadril sa Igor Vida, generálny riaditeľ a predseda predstavenstva Tatra banky. V rovnakom hodnotení bodovala aj ČSOB Fi-

nančná skupina. Už po šiestykrát ju magazín Global Finance ocenil ako najlepšiu banku v obchodovaní na devízovom trhu na Slovensku.

„Je to ocenenie celoročnej práce nášho tímu, schopností, spoľahlivosti, kvality, proklientskej orientácie a dôvery ČSOB banky na devízových trhoch, zároveň nás to zaväzuje nepoľaviť a naďalej pokračovať vo vysoko nastavenej kvalite našich služieb,“ zhodnotil Robert Hakszer, manažér Oddelenia obchodovania na finančnom trhu ČSOB.

Ocenenie sa udeľuje vždy pre nasledujúci rok. ČSOB je teda najlepšou bankou v obchodovaní na devízovom trhu na Slovensku pre rok 2014.

Na domácom poli patrí medzi prestížne súťaže finančných produktov Zlatá minca. Najúspešnejšou bankou sa opätovne stala VÚB banka, keď v desiatich kategóriách bankových produktov získala deväť mincí. Okrem najoceňovanejšej hypotéky na trhu si odniesla ďalšie dve zlaté, dve strieborné a štyri bronzové mince. V hlasovaní verejnosti záro-

veň získala ocenenie Najústretovejšia banka. Odborná porota súťaže ocenila VÚB banku Zlatou mincou v kategóriách úvery na bývanie (Flexihypotéka), podnikateľské úvery (Profi úvery) a debetné karty (Maestro DOBRÝ ANJEL). Strieborné mince získala v kategóriách podnikateľské účty (Flexibiznis účet) a kreditné karty (Blue od American Express). Zbierku mincí pre VÚB dopĺňajú štyri bronzové v kategóriách bankové účty (Flexiúčet), elektronické bankovníctvo (Internet banking), termínované vklady (Sporenie FLEXIviac – Objav roka 2011) a spotrebné úvery (Flexipôžička).

Súčasťou súťaže bolo aj hlasovanie verejnosti o najústretovejšiu banku, pričom VÚB banka v tejto kategórii zvíťazila. „Ocenenie Najústretovejšia banka ma mimoriadne teší, pretože nehovorím len o tom, že v našich počiatočných prácach pracujú odborne zdatní ľudia, ale najmä to, že ku klientom pristupujú ľudsky a s ochotou pomôcť,“ reagoval na ocenenie generálny riaditeľ VÚB banky Ignacio Jaquotot.

ts ●

Slováci vo veľkom ozdravujú svoje úvery

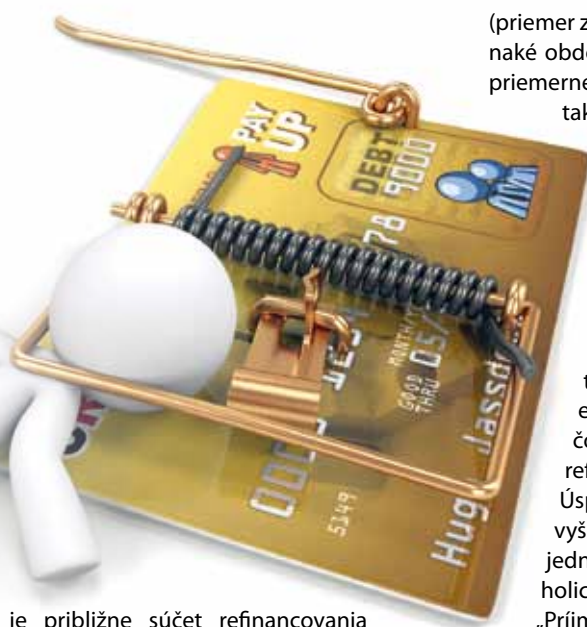
Vyššie 120 zadlžených ľudí si každý deň vrátane víkendov vymení svoj starý úver za nový, lacnejší. Recyklovanie úverov nabralo tento rok spád.

Oproti vlaňajšku sa tempo refinancovania zvýšilo až o 35%. Niet sa čo čudovať – na jeden vymenený úver pripadá úspora na úrokoch až 480 eur ročne.

Od jesene 2012 sa mohutne rozbehlo tzv. refinancovanie úverov na bývanie. Banky sa snažia získať klientov iných bánk prostredníctvom ponuky lacnejšieho úveru. Jedným z dôvodov je politika nízkych úrokových sadzieb, ktorú robí Európska centrálna banka a o ktorej je jasné, že sa v strednodobom horizonte nezmení. Druhým dôvodom je, že sadzby v najväčších slovenských bankách boli v minulosti nastavené s maržou, ktorú je možné podliezať.

Dokazuje to napríklad aj pád úrokových mier nových úverov na bývanie, ktoré klesli z vyše 5,2% p. a. v januári 2012 pod 4% p. a. v lete 2013, teda takmer o štvrtinu. Kľúčová sadzba ECB pritom v danom období klesla len o pol percentuálneho bodu a na Slovensku neprišlo k nijakým významným makroekonomickým zlepšeniam, skôr opak je pravdou.

Koľko vlastne Slováci refinancujú? Do úvahy musíme vziať viacero faktorov. Rozdiel objemu nových úverov a prírastku stavu úverov

je približne súčet refinancovania a nahrádzania splatenej istiny úverov. Ak uvážime, že priemerná splatnosť úverov na bývanie na Slovensku je podľa údajov Sberbank Slovensko približne 24 rokov a že väčšina úverov je v prvej polovici splácania, tak sa dá odhadnúť, že mesačne sa splatí asi 0,25% istiny týchto úverov (cca 34 mil. eur). Na Slovensku sa tak mesačne refinancujú úvery na bývanie v približnom objeme 220 mil. eur

(priemer za 9 mesiacov 2013). Vlni sa za rovnaké obdobie refinancovali úvery v objeme priemerne 163 mil. eur mesačne. Medziročne tak ide o nárast o vyše 35%.

Ak k tomu ešte pridáme porovnanie priemerných úrokových mier portfólia všetkých úverov s úrokmi na nových úveroch, tak môžeme vypočítať, že klienti bánk refinancovaním svojich existujúcich úverov na bývanie počas deviatich mesiacov tohto roku ušetrili takmer 16,1 mil. eur ročných nákladov na úrokoch, čo je zhruba 480 eur ročne na jeden refinancovaný úver.

Úspora 480 eur zodpovedá napríklad vyše polovici celoročných výdavkov jedného Slováka na potraviny a nealkoholické nápoje (Zdroj: ŠÚ SR, publikácia „Príjmy, výdavky a spotreba súkromných domácností v SR“ v roku 2012) alebo nákladom na vyše 4 900 prejazdených kilometrov.

Zdá sa, že sadzby majú ešte tendenciu klesnúť, rovnako konkurenčný boj bude pokračovať, takže klienti budú mať možnosť refinancovať a šetriť aj v budúcom roku.

Martin Barto, hlavný stratég Sberbank Slovensko ●

Dobré treba chrániť!

Duševné vlastníctvo

Nové podnety, myšlienky, nápady či idey pretavené do nejakého diela predstavujú nehmotný majetok – duševné vlastníctvo a k nemu sa viažu autorské a priemyselné práva. O tých priemyselných rozhoduje Úrad priemyselného vlastníctva SR, ústredný orgán štátnej správy, so sídlom v Banskej Bystrici. Udeľuje právnu ochranu formou patentu, úžitkového vzoru, dizajnu, ochrannej známky, označenia pôvodu výrobku alebo zemepisného označenia.

Je bežné a úplne prirodzené oplotiť si napríklad pozemok a nedovoliť po ňom šliapať nikomu cudziemu, alebo nenechať si z neho kradnúť veci. Rovnako prirodzené by malo byť „oplotenie“ aj svojho nehmotného majetku, aby nemohol prísť niekto iný a privlastniť si vašu myšlienku. Ved' napríklad hodnota ochrannej známky môže byť niekoľkokrát väčšia ako hmotný majetok firmy. Podnikové portfólio, pozostávajúce aj z priemyselných práv, tvorí významnú časť pridanej hodnoty podniku, efektívne manažovanie duševného vlastníctva zvyšuje konkurencioschopnosť, znamená strategickú výhodu.

Vážení čitatelia,

postupne vám v Prešporskom podnikateľovi predstavíme jednotlivé prostriedky ochrany priemyselných práv i niektoré služby, ktoré ÚPV SR ponúka najmä malým a stredným podnikom, podnikateľom.

V tomto čísle začíname s patentmi a úžitkovými vzormi.

Ing. Miroslav Zimek

zástupca riaditeľa Bratislavskej regionálnej komory SOPK, ktorá je jedným z informačno-poradenských miest ÚPV SR pre inovácie (innoinfo)

Patent a úžitkový vzor chránia technické riešenia. V prípade riešení, ktorých uvedenie na trh je spojené s vysokými nákladmi na výskum a vývoj, vyžadujú si dlhodobé overovanie, je vhodná **patentová ochrana**. Za predpokladu uhrádzania udržiavacích poplatkov trvá 20 rokov.

Ochrana úžitkovým vzorom je založená na registračnom princípe, ktorý je formálne jednoduchší, pomerne rýchly a finančne menej náročný. Vzhľadom na to, že inovačný cyklus sa takmer vo všetkých oblastiach techniky neustále skraca, maximálna desaťročná ochrana úžitkovým vzorom (štvorročnú ochranu je možné na základe žiadosti majiteľa predĺžiť dvakrát o tri roky) je pre väčšinu riešení postačujúca.

Patent alebo úžitkový vzor zaručuje jeho majiteľovi **výlučné práva** (monopol) na využívanie technického riešenia. Vyplýva z toho možný ekonomický prospech, návrat investícií vložených do inovácie. Ak majiteľ nemá záujem sám využívať chránené technické riešenie, môže s ním narábať ako s každým predmetom vlastníctva, čiže patent alebo úžitkový vzor môže previesť na iného majiteľa, môže dať súhlas na využívanie technického riešenia poskytnutím licencie a pod.

Patentová stratégia/stratégia ochrany úžitkovým vzorom môže byť útočná alebo obranná.

Ofenzívna, útočná stratégia sa zameriava na získanie priemyselnoprávnej ochrany a zablokovanie konkurencie, aktívne vyhľadávanie firiem porušujúcich priemyselné práva daného subjektu a domáhanie sa svojich práv aj súdnou cestou.

Defenzívna, obranná stratégia uprednostňuje zverejnenie technického riešenia pred získaním priemyselnoprávnej ochrany. Zverejnením sa riešenie stáva súčasťou stavu techniky. To znamená, že konkurencia nikde vo svete už nemôže získať na zhodné riešenie priemyselnoprávnu ochranu, pretože už nespĺňa zákonné kritérium novosti, a nevytláči vás len tak ľahko z trhu.

Výrobok, v ktorom je chránené riešenie stelesnené, nesmie byť totiž vyrábaný, dovážaný, predávaný, skladovaný a pod. bez súhlasu majiteľa patentu, resp. úžitkového vzoru.

<http://www.upv.sk/?patenty>

<http://www.upv.sk/?uzitkove-vzory>

(jš, jr)

ÚPV SR

Chcela by som Vás požiadať o vysvetlenie. Momentálne som druhotne platobne neschopná. Snažím sa vybaviť si preklenovací úver, ale nie je to také jednoduché. Mám však dodávateľa, ktorý sa mi už dlhšie vyhráza, že dá na mňa vystaviť platobný rozkaz a že to bude rýchly proces. Môžete mi napísať v čom je platobný rozkaz rýchly proces.

Platobný rozkaz upravuje §172 a násl. Občianskeho súdneho poriadku. Podľa neho môže súd dokonca aj bez výslovnej žiadosti navrhovateľa a bez vypočutia odporcu vydať platobný rozkaz, ak sa v návrhu uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy vyplývajúce zo skutočností

uvedených navrhovateľom. Tieto skutočnosti však musia byť jednoznačné, nakoľko len na základe nich sudca rozhodne o jeho vydaní. Následne uloží odporcovi, aby do 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatil navrhovateľovi uplatnenú pohľadávku a trovy konania alebo aby v tej istej lehote podal odpor na súde, ktorý platobný rozkaz vydal. Odpor musí byť podaný včas, oprávnenou osobou a musí byť odôvodnený. Práve tento rýchly proces môže byť oveľa efektívnejší ako bežné súdne konanie.

V prípade, že súd nevydá z nejakého dôvodu platobný rozkaz, tak nariadi pojednávanie.

Urýchliť proces možno aj tak, že navrhovateľ predloží spolu s návrhom na začatie konania návrh platobného rozkazu na tlačive uverejnenom ministerstvom spravodlivosti a ak sú splnené zákonom ustanovené podmienky na vydanie platobného rozkazu a je zaplatený súdny poplatok, je vydaný platobný rozkaz najneskôr do desiatich pracovných dní. Platí tu však výnimka týkajúca sa doručovanie. Platobný rozkaz treba doručiť odporcovi do vlastných rúk, náhradné doručenie je v tomto prípade vylúčené. V prípade, že je platobný rozkaz vydaný má účinky právoplatného rozsudku.

D. Grznárik

Recept na problém mladých Európanov

Začiatok každého roka je vždy spojený s novými predsavzatiami a výzvami. Jednou z aktuálnych výziev, ktorým momentálne čelí Európska únia, je boj s vysokou nezamestnanosťou mladých ľudí.

Podľa štatistických údajov z augusta 2013 bolo v EÚ28 5,5 milióna nezamestnaných mladých Európanov. To v praxi znamená, že jeden z piatich mladých ľudí nie je schopný nájsť si prácu na európskom trhu. V Grécku a Španielsku je to ešte horšie – nezamestnaný je tu každý druhý mladý človek. Pripať medzi členskými krajinami, ktoré majú najnižšiu a najvyššiu mieru nezamestnanosti mladých ľudí v Európe, je enormná. Zatiaľ čo v Nemecku hovoríme o 7,7 %, v Grécku je to 57,3 %, čo predstavuje takmer 50 % rozdiel. Táto alarmujúca situácia si vyžaduje urýchlené riešenia.

Európska komisia navrhla viacero opatrení na riešenie tohto vážneho problému. Medzi ne patrí najmä tzv. Garancia pre mladých. Ide o iniciatívu, na základe ktorej by mladí Európania do 25 rokov a do 4 mesiacov od ukončenia povinnej školskej dochádzky/začiatku plynutia ich nezamestnaneckého statusu, mali zabezpečený buď prístup k ďalšiemu vzdelaniu, rekvalifikačnému kurzu alebo k pracovnému miestu. EK na roky 2014-2015 vyčlenila 6 miliárd eur, ktoré by mali byť využité na implementáciu tejto garancie. Slovensko ako jedna zo 6 členských krajín Európskej komisii už koncom minulého roka predložilo konkrétne návrhy projektov, s ktorých realizáciou by malo po ich schválení začať v priebehu tohto roka. Je potrebné dodať, že Garancia pre mladých má určitý dopad aj na rozpočty členských krajín. Medzinárodná organizácia práce však nedávno vyčíslila cenu „nečinnosti“ v tomto smere. Zatiaľ čo spustenie a realizácia Garancie pre mladých stojí eurozónu ročne 21 miliárd eur, straty, ktoré

súvisia s výdavkami na 7,5 milióna mladých Európanov bez potrebného vzdelania, práce či rekvalifikačného kurzu, sa pohybujú na úrovni 150 miliárd eur!

Okrem toho EK ešte vo februári 2012 zriadila v 8 členských krajinách s najvyššou mierou nezamestnanosti mladých ľudí (vrátane Slovenska) tzv. Akčné tímy, ktorých cieľom bolo mobilizovať existujúce prostriedky z EÚ fondov na programovacie obdobie 2007-2013 a využiť ich na riešenie spomínaného problému. Podľa dostupných informácií sa prostredníctvom Akčných tímov dosiaľ podarilo pomôcť 1,14 miliónu mladých ľudí a to formou realokovania 3,7 miliárd eur z Európskeho sociálneho fondu. Ďalších 1,19 miliárd eur je už zazmluvnených a čaká na implementáciu prostredníctvom konkrétnych projektov. V rámci riešenia tohto závažného problému

sa EK zameriava aj na zabezpečenie plynulého prechodu mladých ľudí do pracovného procesu. V tomto kontexte bola 2. júla 2013 založená tzv. „Európska učňovská aliancia“ s cieľom zlepšiť súčasný status učňovských schém a ich vnímanie zo strany mladých ľudí v jednotlivých členských krajinách EÚ.

Ďalšou z možností, ktoré sa na európskej úrovni otvárajú mladým ľuďom, je tzv. pracovná mobilita. Z celkového počtu 216,1 milióna Európanov, ktorí sú aktuálne v produktívnom veku a majú zamestnanie, 7,5 milióna (3,1%) pracuje v inej členskej krajine než z ktorej pochádza. Európsky pracovný webportál EURES v súčasnosti ponúka viac než 1,4 milióna voľných pracovných miest! V rámci tejto schémy Európska komisia momentálne realizuje pilotný projekt „Tvoje prvé EURES zamestnanie“, ktorého cieľom je pomôcť mladým ľuďom vo veku 18-30 rokov prostredníctvom cielených služieb a finančnej podpory nájsť si prácu v inej európskej krajine na minimálne 6 mesiacov. Cez túto schému sa mladých uchádzačom o prácu financujú potrebné jazykové kurzy a príslušné cestovné výdavky (spojené napr. s účasťou na pracovnom pohovore v inej členskej krajine). Cieľom tejto iniciatívy je nájsť prácu pre 5000 mladých Európanov, na čo je vyčlenený finančný balík v hodnote 12 miliónov eur. Hoci vysokú nezamestnanosť mladých ľudí v Európe možno označiť za závažný celospoločenský problém, na európskej úrovni sa ponúka viacero konštruktívnych možností na jeho riešenie pričom už evidujeme prvé pozitívne výsledky.

Zuzana Dutková, Brusel ●

Bratislavská regionálna komora SOPK ponúka podnikateľom v rámci svojich aktivít konferencie, semináre, workshopy a tréningy:

20.január 2014 - 13.00 – 16.00 BPUG

Projektový manažment na profesionálnej úrovni 2

Lektor: Peter Minárik

21.január 2014

Novela zákona o kolektívnom vyjednávaní

Lektor: Ing. Juraj Borguľa, špecialista v odbore

22.január 2014

Zmeny v zákone o DPH od 1.1.2014

Lektor: Mgr. Anna Búdová, DR SR, špecialista v odbore

28.január 2014

Odpady a obaly – povinnosti firiem po posledných zmenách

Lektor: Ing. Peter Gallovič, špecialista v odbore

29.január 2014

Pripravenosť firiem na zmeny v realizácii domáceho a zahraničného platobného styku od 1.2. 2014 – SEPA platba a SEPA inkasá a ich využitie v riadení firiem(CRM)

Lektor: doc. Ing. Ľuboš Pavelka, PhD., špecialista v odbore

27.január 2014, 16.00 – 19.00

Klub Platformy ŽvP: **Timemanagement**

5.február 2014

Podnikáme v Rusku, Bielorusku a na Ukrajine.

Interkultúrna komunikácia a etiketa.

Lektor: Ľubomíra Hnátová, PhD., špecialista v odbore

BOJUJEME ZA VÁS

SOPK vypracovala pripomienky k týmto vyhláškam:

- vyhláške NBÚ, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška NBÚ č. 135/2009 Z. z. o formáte a spôsobe vyhotovenia zaručeného elektronického podpisu, spôsobe zverejňovania verejného kľúča úradu, podmienkach platnosti pre zaručený elektronický podpis, postupe pri overovaní a podmienkach overovania zaručeného elektronického podpisu, formáte časovej pečiatky a spôsobe jej vyhotovenia, požiadavkách na zdroj časových údajov a požiadavkách na vedenie dokumentácie časových pečiatok (o vyhotovení a overovaní elektronického podpisu a časovej pečiatky) v znení vyhlášky č. 32/2010 Z.z.,
- vyhláške NBÚ, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška NBÚ č. 136/2009 Z. z. o spôsobe a postupe používania elektronického podpisu v obchodnom styku a administratívnom styku,
- vyhláške NBÚ, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška NBÚ č. 134/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na bezpečné zariadenia na vyhotovovanie časovej pečiatky a požiadavky na produkty pre elektronický podpis.

V rámci pripomienkového konania SOPK posúdila aj tieto materiály:

- výnos Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MF SR č. 312/2010 Z. z. o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy,
- koncepciu na ochranu odberateľov splňajúcich podmienky energetickej chudoby,
- správu o stave podnikateľského prostredia v Slovenskej republike s návrhmi na jeho zlepšovanie,
- Strednodobú stratégiu rozvojovej spolupráce SR na roky 2014 – 2018.
- predbežné stanovisko k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica 94/62/ES o obaloch a odpadoch z obalov s cieľom znížiť spotrebu ľahkých plastových tašiek,
- plán práce vlády SR na rok 2014,
- správu o stave siete zastupiteľských úradov SR v zahraničí v roku 2013 a východiská pre jej ďalší rozvoj.

EBC*L medzinárodný certifikát pre základné ekonomické kompetencie

S radosťou Vám oznamujeme, že sme v decembri podpísali reakreditačnú zmluvu s novým národným zastúpením EBC*L Slovensko.

EBC*L je **medzinárodne uznávaný štandard** ekonomického vzdelania. Tento skúšobný a certifikačný systém zabezpečuje, že každý, kto sa vie preukázať certifikátom EBC*L disponuje základnými vedomosťami z podnikovej ekonomiky. EBC*L je rozšírené v 33 krajinách, na 3 kontinentoch, v 22 jazykoch. Tvoria ho na seba naväzujúce úrovne A, B a C. Odlišujú sa témou, obsahom a rozsahom znalostí.

Prehľad úrovni EBC*L vzdelávania:

Úroveň A/Základné znalosti

- Podnikateľské ciele a pomerové ukazovatele
- Obchodné právo
- Kalkulácia nákladov a tvorba cien
- Účtovníctvo

Úroveň B/Plánovanie

- Podnikateľský plán
- Marketing, predaj, hodnotenie ekonomickej efektívnosti investícií, finančné plánovanie (zostavovanie rozpočtu), financovanie

Úroveň C/Riadenie

- Riadenie ľudských zdrojov
- Riadenie podniku
- Controlling

Pridajte sa aj Vy k našim úspešným absolventom!

Nový kurz EBC*L „A“ otvárame už koncom februára.

Bližšie informácie: Mgr. Daniela Grznárik

daniela.grznarik@sopk.sk, 02/48291297

Viete že...?

... od 1. júla 2014 už nebudete musieť kupovať kolky?

Platby za úradné dokumnty, na vystavenie ktorých ste doteraz potrebovali kolky už budete môcť realizovať v hotovosti do sumy 300 €, platobnou kartou alebo prostredníctvom integrovaného obslužného miesta či akreditovaného platcu, napr. banky. Presadilo to Ministerstvo financií v novele zákona o správnych poplatkoch. Najvýznamnejším argumentom okrem modernej doby bolo ich časté falšovanie. Ak máte kolky v zásobe, môžete ich použiť najneskôr do konca decembra 2014.

Do 8. 1. 2014 (streda)

- odvod preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie za samostatne zárobkovo činnú osobu a samoplatiteľa za **január 2014**,
- odvod poistného na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti (dobrovoľné), poistného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za samostatne zárobkovo činnú osobu a dobrovoľne poistenú osobu za **december 2013**,
- povinnosť platiteľa dividendy so sídlom v SR uhradiť preddavok na zdravotné poistenie za **december 2013** za poistenca, ktorý mal vyplatený príjem z dividend za účtovné obdobie, ktoré začalo plynúť najskôr 1. januára 2013.

Do 15. 1. 2014 (streda)

- odvod dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb vyberanej zrážkou za **december 2013**. Súčasne predložiť oznámenie o zrazení a odvedení dane príslušnému správcovi dane,
- odvod sumy na zabezpečenie dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb platiteľom príjmu za **december 2013**. Zároveň túto skutočnosť oznámiť príslušnému správcovi dane,
- odvod dane z príjmov vykonanej zrážkou pre spoločenstvo vlastníkov bytov z príjmov fondu prevádzky, údržby a opráv za **rok 2013**.

Do 20. 1. 2014 (pondelok)

- registračná povinnosť pre daň z pridanej hodnoty (DPH) pre zdaniteľnú osobu, ktorá má sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň v tuzemsku a ak nemá takéto miesto ale má bydlisko v tuzemsku alebo sa v tuzemsku obvykle zdržiava a ktorá dosiahla za najviac 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov obrat 49 790 eur,
- registračná povinnosť pre DPH pre zdaniteľné osoby, ktoré majú sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň v tuzemsku a ktoré spoločne podnikajú na základe zmluvy o združení alebo inej obdobnej zmluvy, ak za najviac 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov dosiahnu celkový obrat 49 790 eur,
- povinnosť pre platiteľa DPH podať elektronickými prostriedkami súhrnný výkaz za **IV. štvrtrok 2013**, ak hodnota tovarov ním dodaných do iných členských štátov s oslobodením od dane nepresiahne v príslušnom a súčasne v predchádzajúcich štyroch kalendárnych štvrtroch hodnotu 100 tis. eur,
- povinnosť pre platiteľa DPH podať elektronickými prostriedkami súhrnný výkaz za **december 2013**, ktorý dodal tovar s oslobodením z tuzemska do iného členského štátu osobe identifikovanej pre daň v inom členskom štáte alebo premiestnil tovar oslobodený od dane do iného členského štátu na účely svojho podnikania alebo ktorý sa zúčastnil na trojstrannom obchode ako prvý odberateľ. Povinnosť podať súhrnný výkaz má aj platiteľ DPH, ktorý dodal službu s miestom dodania v inom členskom štáte osobe identifikovanej pre daň, ktorá je povinná túto daň platiť,

- povinnosť pre zdaniteľnú osobu dane z pridanej hodnoty, registrovanú pre daň podľa § 7 alebo § 7a zákona o DPH, podať elektronickými prostriedkami súhrnný výkaz za **IV. štvrtrok 2013**, v ktorom dodala službu s miestom dodania v inom členskom štáte podľa § 15 ods. 1 zdaniteľnej osobe alebo právnickej osobe, ktorá nie je zdaniteľnou osobou a je identifikovaná pre daň, a táto osoba je povinná platiť daň,
- povinnosť podať elektronickými prostriedkami súhrnný výkaz za **december 2013** pre daňového zástupcu Daňovému úradu Bratislava.

Do 27. 1. 2014 (pondelok, namiesto 25.1.2014, sobota)

- povinnosť podať daňové priznanie k DPH za **december 2013** pre platiteľov s mesačným zdaňovacím obdobím (aj negatívne priznanie) a splatnosť vlastnej daňovej povinnosti,
- povinnosť podať daňové priznanie k DPH za **IV. štvrtrok 2013** platiteľom dane a v rovnakej lehote zaplatiť daň ak je zdaňovacím obdobím kalendárny štvrtrok,
- povinnosť podať daňové priznanie k DPH za **december 2013** pre osoby, ktoré nie sú platiteľmi dane, ale vznikla im povinnosť platiť daň podľa § 69 zákona o dani z pridanej hodnoty, a splatnosť vlastnej daňovej povinnosti,
- povinnosť podať daňové priznanie k spotrebnej dani z minerálneho oleja, tabakových výrobkov, alkoholických nápojov pre prevádzkovateľa daňového skladu, prevádzkovateľa tranzitného daňového skladu, prevádzkovateľa daňového skladu pre zahraničných zástupcov a oprávneného príjemcu, ktorý v rámci podnikania opakovane prijíma predmet dane v pozastavení dane z iného členského štátu za **december 2013** (aj za zdaňovacie obdobie, v ktorom daňová povinnosť nevznikla) a splatnosť vlastnej daňovej povinnosti,
- povinnosť pre držiteľa oprávnenia na distribúciu spotrebiteľského balenia liehu v daňovom voľnom obehú oznámiť údaje podľa § 54 ods. 15 zákona č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov colnému úradu elektronicky za **december 2013**,
- povinnosť podať daňové priznanie k spotrebnej dani z alkoholických nápojov pre prevádzkovateľa liehovarnického závodu na pestovateľské pálenie ovocia za **december 2013**,
- povinnosť podať daňové priznanie k spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu pre platiteľa dane za **december 2013** a v rovnakej lehote zaplatiť daň.

Do 31. 1. 2014 (piatok)

- povinnosť zamestnávateľa predložiť prehľad o zrazených a odvedených preddavkoch na daň z príjmov zo závislej činnosti, ktoré zamestnancom vyplatil, o zamestnaneckej prémii a o daňovom bonuse za **december 2013**,
- splatnosť preddavku na daň z motorových vozidiel za **január 2014** - mesačný preddavok vo výške 1/12 predpokladanej ročnej dane, ak tá u jedného správcu dane presiahne 8 292 eur,
- povinnosť platiteľa dane z motorových vozidiel podať daňové priznanie dane z motorových vo-

zidiel, splatnosť dane a vyrovnanie preddavkov na daň za **rok 2013**,

- splatnosť preddavku dane z príjmov fyzických osôb za **január 2014** - mesačný preddavok vo výške 1/12 z poslednej známej daňovej povinnosti, ak tá presiahla 16 596,96 eura,
- splatnosť preddavku dane z príjmov právnických osôb za **január 2014** - mesačný preddavok vo výške 1/12 dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, ak tá presiahla 16 596,96 eura,
- splatnosť štvrtročného preddavku na daň z príjmov fyzických osôb za **I. štvrtrok 2014**, ktorých posledná známa daňová povinnosť presiahla 2 500 eur a nepresiahla 16 596,96 eura.
- splatnosť štvrtročného preddavku na daň z príjmov právnických osôb za **I. štvrtrok 2014**, ktorých daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie presiahla 1 659,70 eura a nepresiahla 16 596,96 eura.

Do výplatného termínu za mesiac december 2013

- odvod preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie plateného zamestnancom a zamestnávateľom (preddavok na poistné z príjmu vypočítava a odvádza za zamestnanca zamestnávateľ),
- odvod poistného na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, ktoré odvádza zamestnávateľ.

Do 5 dní po výplatnom termíne za mesiac december 2013

- odvod preddavkov na daň z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti znížených o úhrn daňového bonusu.

Do 10. 2. 2014 (pondelok, namiesto 8.2.2014, sobota)

- odvod preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie za samostatne zárobkovo činnú osobu a samoplatiteľa za **február 2014**,
- odvod poistného na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti (dobrovoľné), poistného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za samostatne zárobkovo činnú osobu a dobrovoľne poistenú osobu za **január 2014**,
- povinnosť platiteľa dividendy so sídlom v SR uhradiť preddavok na zdravotné poistenie za **január 2014** za poistenca, ktorý mal vyplatený príjem z dividend za účtovné obdobie, ktoré začalo plynúť najskôr 1. januára 2013.

Do 17. 2. 2014 (pondelok, namiesto 15.2.2014, sobota)

- odvod dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb vyberanej zrážkou za **január 2014**. Súčasne predložiť oznámenie o zrazení a odvedení dane príslušnému správcovi dane,
- odvod sumy na zabezpečenie dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb platiteľom príjmu za **január 2014**. Zároveň túto skutočnosť oznámiť príslušnému správcovi dane. vz

...to správne biznis centrum pre Vás

Biznis Centrum
KERAMETAL

+421 2 48291 446

www.bizniscentrum.sk

KMReality · Jašíkova 2, 821 03 Bratislava · www.km-reality.sk